

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα 10-4-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 57/28519

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη βαμβακοκαλλιεργητών Έβρου»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 3545/20-1-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με την αριθμ. 4755/108273/30-9-2016 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 1178/27361/10-3-2015 υπουργικής απόφασης σχετικά με τον «καθορισμό λεπτομερειών χορήγησης της ειδικής καλλιεργητικής ενίσχυσης για το βαμβάκι σε εκτέλεση του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1307/2013 του Συμβουλίου» (Β' 3257/11-10-2016), η οποία τροποποιεί την αριθμ. 1178/27361/10-3-2015 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Καθορισμός λεπτομερειών χορήγησης της ειδικής καλλιεργητικής ενίσχυσης για το βαμβάκι σε εκτέλεση του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1307/2013 του Συμβουλίου» (Β' 430/24-3-2015), η ελάχιστη στρεμματική απόδοση, από το έτος 2017, ορίζεται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας (νομού), με βάση τον μέσο όρο της πραγματικής στρεμματικής απόδοσης της πενταετίας 2011-2015 κάθε Περιφερειακής Ενότητας μειωμένο κατά 20%.

Για τον έλεγχο της τήρησης των όρων χορήγησης της συνδεδεμένης ενίσχυσης για το βαμβάκι λαμβάνεται υπόψη και η ελάχιστη απόδοση, που για την Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) Έβρου είναι 150 κιλά/στρ.. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 της αριθμ. 1178/27361/10-3-2015 προαναφερθείσας απόφασης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η απόδοση αυτή μπορεί να μειωθεί εφόσον υπάρχουν λόγοι ανωτέρας βίας οι οποίοι επιβεβαιώνονται από τους αρμόδιους φορείς (ΕΛ.Γ.Α.-ΠΣΕΑ). Στην περίπτωση διαπιστωμένων, από τις αρμόδιες υπηρεσίες, ζημιών από ανωτέρα βία, που έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της αναμενόμενης απόδοσης και συγκομιδής του βαμβακιού, αυτές θα ληφθούν υπόψη από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, ώστε να καταβληθεί στους παραγωγούς η συνδεδεμένη ενίσχυση με δίκαιο τρόπο. Ως ανωτέρα βία, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1306/2013, αναγνωρίζεται, μεταξύ άλλων, και η νόσος των φυτών που πλήττει μέρος ή σύνολο των καλλιεργειών του δικαιούχου.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την αριθμ. 1178/27361/10-3-2015 ανωτέρω αναφερθείσα απόφαση, όπως τροποποιημένη ισχύει, προβλέπεται ότι, δικαιούχοι της ειδικής ενίσχυσης βάμβακος είναι γεωργοί που καλλιεργούν βαμβάκι σε επιλέξιμες εκτάσεις, υπό την προϋπόθεση επίτευξης καθορισμένης ελάχιστης απόδοσης ανά στρέμμα και χρήσης: α) ελάχιστης ποσότητας πιστοποιημένου σπόρου σποράς ή σπόρου βελτιωτή και β) ποικιλιών εγγεγραμμένων στον Εθνικό Κατάλογο Ποικιλιών ή/και στον Κοινό Κατάλογο των Ποικιλιών των Ειδών των Γεωργικών Φυτών.

Ως ελάχιστη απαιτούμενη ποσότητα πιστοποιημένων σπόρων σποράς για το βαμβάκι καθορίζονται τα 16 κιλά ανά εκτάριο στην περίπτωση καλλιέργειας ποικιλιών βαμβακιού ή τα 13 κιλά ανά εκτάριο στην περίπτωση καλλιέργειας υβριδίων βαμβακιού.

Σύμφωνα με την προαναφερθείσα απόφαση, εφόσον οι αρμόδιοι φορείς επιβεβαιώσουν την επικράτηση ειδικών καιρικών συνθηκών που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας και που έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής του σύσπορου βαμβακιού σε επίπεδα κατώτερα της απαιτούμενης ελάχιστης στρεμματικής απόδοσης, ο ΟΠΕΚΕΠΕ λαμβάνει υπόψη του την εν λόγω επιβεβαίωση. Συνεπώς, ο ΟΠΕΚΕΠΕ, πριν από την πληρωμή της ειδικής ενίσχυσης, λαμβάνει υπόψη τις διαπιστωθείσες καταστροφές από φυσικά αίτια στην παραγωγή, αφού αποσταλούν από τον ΕΛ.Γ.Α., είτε εξατομικευμένα, είτε ως γενικότερο ποσοστό της παραγωγής, ανά περιοχή (Τοπική Κοινότητα ή Δημοτική Κοινότητα), χαρακτηρισμένες ως αποτέλεσμα εξαιρετικών περιστάσεων ή συνθηκών που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας.

Συγκεκριμένα, ο ΟΠΕΚΕΠΕ, μετά τη λήξη της καλλιεργητικής περιόδου, ζητά στοιχεία από τον ΕΛ.Γ.Α., προκειμένου να συνυπολογίσει τυχόν ζημιές που υπέστησαν οι καλλιέργειες στις διάφορες περιοχές της χώρας. Ως εκ τούτου, ο ΕΛ.Γ.Α. χορηγεί στον ΟΠΕΚΕΠΕ σε κάθε καλλιεργητική περίοδο τόσο το σύνολο των στοιχείων που προκύπτουν από τα πορίσματα εξατομικευμένων εκτιμήσεων των ζημιών που προξενήθηκαν στις βαμβακοκαλλιέργειες και που καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α., όσο και αυτών από τις επισημάνσεις που διενήργησαν στελέχη του ΕΛ.Γ.Α. και που αφορούν στην παρακολούθηση της πορείας των ανωτέρω καλλιεργειών για ζημιές που δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α. (π.χ. ασθένειες κ.λπ.).

Όσον αφορά στις βαμβακοκαλλιέργειες εσοδείας 2018, σημειώνεται ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία για τη συνδεδεμένη ενίσχυση έτους 2018, ενώ για το έτος 2019 ο ΕΛ.Γ.Α. έχει ήδη ξεκινήσει τη χορήγηση των σχετικών στοιχείων που αφορούν ζημιές στις βαμβακοκαλλιέργειες (εσοδείας 2019) προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ, έτσι ώστε να αρχίσει η καταβολή της συνδεδεμένης ενίσχυσης έτους 2019 στους δικαιούχους παραγωγούς. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, βάσει του προγραμματισμού πληρωμών του ΟΠΕΚΕΠΕ, η συνδεδεμένη ενίσχυση έτους 2019 έχει προγραμματιστεί να καταβληθεί στους δικαιούχους παραγωγούς μέχρι το τέλος του μηνός Μαρτίου τρέχοντος έτους.

Συμπληρωματικά των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος ΕΛ.Γ.Α. Αλεξανδρούπολης, στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει και η ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Έβρου, από τις επισημάνσεις που διενεργήθηκαν από τις υπηρεσίες του, διαπιστώθηκε, εκτός των άλλων, μειωμένη παραγωγή σε βαμβακοκαλλιέργειες εσοδείας έτους 2018, από εντομολογικές προσβολές (πράσινο και ρόδινο σκουλήκι). Επισημαίνεται ότι, οι ζημιές από εντομολογικές προσβολές δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α..

Ωστόσο, οι ανωτέρω ζημιές δύναται να ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, όπου απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ζημιά να οφείλεται σε θεομηνίες ή δυσμενείς καιρικές συνθήκες, οι οποίες δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν, διότι δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα αντιμετώπισης. Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου να τεκμηριωθεί η σοβαρότητα των ζημιών, θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι οι προσβολές αυτές έχουν αποκτήσει επιδημικό χαρακτήρα, με αποτέλεσμα να πληγεί μια ευρύτερη περιοχή, σε τέτοιο βαθμό ώστε να υπάρχει αντίκτυπο στην οικονομία αυτής. Για τον σκοπό αυτόν έχει ορισθεί ένα κατώφλι ζημιάς πέρα από το οποίο θεωρείται ότι η συγκεκριμένη ζημιά μπορεί να ενταχθεί σε καθεστώς ενισχύσεων. Το κατώτατο αυτό όριο έχει καθοριστεί στο 30% των ομοειδών ειδών της Περιφερειακής Ενότητας σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) το επόμενο χρονικό διάστημα της συγκομιδής και δίνονται μετά από επεξεργασία στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ). Επιπλέον, πρέπει να αποδειχθεί ότι για τις ζημιές στις καλλιέργειες δεν υπάρχουν τα κατάλληλα μέσα αντιμετώπισης της προσβολής.

Περαιτέρω, πρέπει να ισχύουν τα κάτωθι:

- α) να τεκμηριώνεται επιστημονικά από επιτροπή, η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ, ότι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μίας δυσμενούς καιρικής συνθήκης και όχι συνδυασμός πολλών (απαραίτητη προϋπόθεση για την έναρξη της διαδικασίας),
- β) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών,
- γ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και
- δ) να έχει ακολουθηθεί η σωστή καλλιεργητική τεχνική, δηλαδή να έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να αποφευχθεί η ζημιά και η εξάπλωση της ζημιάς.

Σημειώνεται ότι, για τη σύνταξη του σχετικού φακέλου θα πρέπει να συγκεντρωθούν όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, όπως το πόρισμα Επιστημονικής Επιτροπής, τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία, τα πορίσματα περιφερειακών επιτροπών, τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις ΔΑΟΚ την επόμενη χρονιά της ζημιάς. Μετά τη σχετική επεξεργασία τους και εφόσον βέβαια πληρούνται οι εθνικές και ενωσιακές προϋποθέσεις, υποβάλλεται ο σχετικός φάκελος στα συναρμόδια Υπουργεία και στην Ε.Ε. για έγκριση.

Ωστόσο, από την επεξεργασία των στοιχείων για τις βαμβakoκαλλιέργειες εσοδείας 2018, που έγινε από την Περιφερειακή Επιτροπή Έβρου, καθώς και από την Κεντρική Συντονιστική επιτροπή του ΕΛ.Γ.Α. σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και στις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τη γεωργία και τη δασοκομία, προέκυψε ότι οι ανωτέρω ζημιές δεν μπορούν να ενταχθούν στο ετήσιο πρόγραμμα ΚΟΕ 2018, το οποίο αφορά στις ζημιές σε αγροτικές εκμεταλλεύσεις σε όλη την επικράτεια, ενισχύοντας έτσι τους παραγωγούς μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού, διότι όπως αναφέρεται στο πόρισμα της έκθεσης των περιφερειακών επιτροπών, μεταξύ άλλων, η μείωση της βαμβakoπαραγωγής δεν οφείλεται σε μία δυσμενή καιρική συνθήκη, αλλά σε συνδυασμό πολλών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο